

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
FŐISPÁN

**Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatának
Képviselő-testülete**
részére

Iktatószám: BP/2800/00399-1/2024
Ügyintéző: Halilov Dávud
Telefonszám: (1) 795-44-13
E-mail: halilov.davud@bfkh.gov.hu
Tárgy: Törvényességi felhívás a 113/2024. (IV.25.)
testületi határozattal összefüggésben

Ez a levél kizárólag a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdésének a) pontjában biztosított felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdésének a) és b) pontja alapján, egyidejűleg a Kúria Kfv.IV.37.166/2016/4. számú döntésében kifejtett objektív jogrend védelmére irányuló feladatának eleget téve vizsgálta Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének az Újpesti Kulturális Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: UKK) személyi kérdéseivel kapcsolatban meghozott 113/2024. (IV.25.) határozata, illetve az azt megelőző döntéshozatali eljárás jogszerűségét. E vizsgálat alapján, az alábbi

törvényességi felhívást

teszem.

I. A vizsgálat alá vont határozat és elfogadásának körülményei

Az UKK ügyvezetőjének lemondása miatti új ügyvezető megválasztása tárgyában, a Képviselő-testület 2024. április 25-ei ülésére készült, Bedő Katalin alpolgármester által jegyzett és dr. Moldván Tünde jegyző asszony részéről törvényességi szempontból ellenőrzött előterjesztés elemezte és mutatta be Belán Beatrix korábbi ügyvezető lemondása folytán előállt helyzetet és annak kezelési módját – utalva a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:25. § (1) bekezdés d) pontjában és (4) bekezdésében foglaltakra – egyben jelezve, hogy az új ügyvezető megválasztása, az Mötv. 42. § 2. pontja alapján a Képviselő-testület feladata.

Az előterjesztés ugyanakkor nem tartalmazott az UKK-ra, mint közművelődési intézményre, illetve annak vezetőjére, az ügyvezetőre vonatkozó kógens rendelkezéseket magukban foglaló két alapvető jogszabályra, azaz a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényre (a továbbiakban: Kultv.) valamint a kulturális intézményben foglalkoztatottak munkaköreiről és foglalkoztatási követelményeiről, az intézményvezetői pályázat lefolytatásának rendjéről, valamint egyes kulturális tárgyú rendeletek módosításáról szóló 39/2020. (X. 30.) EMMI rendeletre (a továbbiakban: EMMI rendelet) még utalást sem.

E hiányosságból adódóan nem volt megállapítható, hogy az új ügyvezető kiválasztása és e pozícióra jelölésével kapcsolatban az előterjesztő Alpolgármester asszony és az előterjesztés hatályos jogszabályokkal való összhangját aláírásával igazoló Jegyző asszony az e – speciális – jogterületen kötelezően alkalmazandó jogszabályi előírásokkal tisztában volt, azokat alkalmazta, illetve Jegyző asszony az Möt. által is kiemelt kötelezettségének eleget téve, a döntések törvényességének belső kontrollját, ezen belül is a képviselő-testület elé kerülő előterjesztés, határozati javaslat jogi és szakmai megalapozását elvégezte-e.

Említést érdemel, hogy Nagy István képviselő úr az előterjesztést tárgyaló, 2024. április 25-ei képviselő-testületi ülésen jelezte az elfogadásra javasolt határozat jogszerűtlenségét és kérte azzal összefüggésben a Jegyző asszony jogi véleményét, amelyre Jegyző asszony az írásos álláspontját megerősítve úgy nyilatkozott: az előterjesztés megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 22/2019. (X. 30.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) SZMSZ 46. § (2) bekezdésének f) pontjából következően a jegyző törvényességi szempontból véleményezi az előterjesztést, a működés törvényességéért való felelősségéből adódóan vizsgálnia kell tehát, hogy az előterjesztés és a döntési javaslat nem ellentétes-e valamely jogszabállyal.

Ilyen előzmények után a Képviselő-testület a 113/2024. (IV.25.) határozatával úgy döntött, hogy az UKK ügyvezetőjének, Belán Beatrixnek 2024. április 25-ei hatállyal ügyvezetői tisztségéről történő lemondását elfogadja és egyben az UKK ügyvezetőjévé 2024. április 26. napjától kezdődően, határozott időtartamra, 2024. október 15. napjáig Halászné Rácz Krisztinát megválasztja azzal, hogy az új ügyvezető tevékenységét munkaviszonyban látja el. Ehhez kapcsolódóan a Képviselő-testület felhatalmazta a Déri Tibor, polgármester urat a döntés végrehajtása érdekében szükséges intézkedések megtételére és a szükséges jognyilatkozatok kiadására, az esetlegesen szükséges alapító okirat módosítására, és egyéb okiratok aláírására.

II. Irányadó jogszabályi háttér, feltárt jogsértések:

Amint az ismert Újpest Önkormányzatának – a Kultv. 76. § (1) bekezdése értelmében – kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása. E feladat ellátását érintően Újpest Önkormányzatára, mint fenntartóra és az UKK-ra, mint közművelődési feladatot ellátó közművelődési intézményre irányadó főbb, garanciális szabályokat a Kultv. tartalmazza, összhangban annak 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakkal.

A Kultv. 77. § (4) bekezdése megengedő szabálya alapján az UKK, mint a Kultv. 78/B. § (1) bekezdése szerint a közművelődési alapszolgáltatások teljes körét biztosító közművelődési intézmény működhet Újpest Önkormányzata 100%-os tulajdonában álló, nonprofit gazdasági társaságként.

Újpest Önkormányzata az UKK, mint a Kultv. 77. § (5) bekezdés c) pontja szerinti kulturális központ fenntartása során – a Kultv. 78/I. § (4) bekezdés c) pontja alapján – köteles biztosítani a fenntartáshoz szükséges, a Kultv. szerinti szervezeti, személyi, szakképzettségi és tárgyi feltételeket.

A Kultv. 100. § (3) bekezdése s) pontjának felhatalmazása alapján megalkotásra került, a törvényi szabályozását kiegészítő EMMI rendelet – többek között – részletesen rendelkezik a közművelődési intézmények vezetőinek pályáztatását, a benyújtott pályázatok elbírálásának rendjéről, valamint a vezető beosztás betöltéséhez szükséges képesítési és egyéb feltételekről is.

A Kultv. 78/B. § (2) bekezdése – eltérést nem engedő módon – rögzíti, hogy kulturális központ vezetője szakirányú mesterfokozatú szakképzettséggel rendelkezik.

A Kultv. 94. § (1) bekezdés a-c) pontjai értelmében az UKK-ban foglalkoztatott az lehet, aki cselekvőképes, büntetlen előéletű és nem áll a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, továbbá megfelel az EMMI rendeletben írt képesítési és egyéb feltételeknek.

Az EMMI rendelet Intézménytípusok vezetőivel szemben támasztott speciális szakmai követelmények című 1. mellékletének 9. pontja szerint a közművelődési intézmény vezetője vonatkozásában *„elvárt végzettség: felsőfokú végzettség és közművelődési szakképzettség vagy nem szakirányú felsőfokú végzettség és felsőfokú szakirányú szakképesítés; elvárt szakmai vezetői gyakorlat: végzettségének, szakképzettségének vagy szakvizsgájának és egyben az intézmény alaptervekenységének megfelelő feladatkörben legalább öt éves szakmai gyakorlatot szerzett; elvárt tudományos tevékenység: kiemelkedő szakmai vagy szakirányú tudományos tevékenységet végez.”*

A kulturális intézmény vezetőjét – a Kultv. 94. § (3) bekezdésében foglalt fő szabály szerint – a munkáltatói jogkör gyakorlója, jelen esetben az alapító Újpest Önkormányzatának Képviselő-testülete által kiírt pályázaton kell kiválasztani.

A pályázati felhívás tartalmával, közzétételével, a pályázatok benyújtásának határidejével, a benyújtott pályázatok tartalmával kapcsolatos részletes előírásokat az EMMI rendelet 5. §-a foglalja össze. A benyújtott pályázatnak – az EMMI rendelet 5. § (4) bekezdése alapján – tartalmaznia kell a pályázó szakmai önéletrajzát, részletes szakmai és vezetési programját, továbbá a pályázati felhívásban megfogalmazott feltételek teljesítésének hitelt érdemlő igazolását.

Az érvényes pályázatot benyújtókat az EMMI rendelet 6. § (1) bekezdése alapján a pályázati határidő lejártát követő harminc napon belül a munkáltatói jogkör gyakorlója által létrehozott – a kulturális intézmény alapfeladatait érintően szakértelemmel rendelkező tagokból álló – bizottságnak szükséges meghallgatnia. E bizottság tagjai között helyett kell kapnia az üzemi tanács egy képviselőjének (amennyiben a kulturális intézményben működik üzemi tanács), a kulturális intézmény fenntartója, jelen esetben Újpest Önkormányzata legalább egy képviselőjének, továbbá a kulturális intézmény alaptervekenységének megfelelő országos szakmai szervezet egy képviselőjének vagy a kulturális szakértői nyilvántartásban szereplő kulturális szakértőnek és a kulturális intézményben képvisellel bíró reprezentatív szakszervezet – ha van ilyen – egy képviselőjének.

A Képviselő-testület, mint a munkáltatói jogkör gyakorlója a pályázatokról a fentiek szerint létrehozott bizottság írásba foglalt véleményét mérlegelve, a következő ülésén dönt az EMMI rendelet 6. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.

Az EMMI rendelet 5. § (9) bekezdése kivételesen lehetőséget biztosít arra, hogy a közművelődési intézmény vezetőjét pályázati eljárás lefolytatása nélkül nevezzék ki, ha az intézményvezető munkaviszonyának megszűnését vagy az intézményvezetői munkakörben történő foglalkoztatása megszűnését követő napon az intézményvezetői munkakör nem kerül betöltésre és az új intézményvezető e munkakörben való foglalkoztatása nem haladja meg a 120 napot. Az új intézményvezetőnek azonban ebben az esetben is meg kell felelnie az EMMI rendelet 1. mellékletében foglalt elvárt végzettségre, szakmai és vezetői gyakorlatra, illetve tudományos tevékenységre vonatkozó követelményeknek.

Halászné Rácz Krisztina korábban – a honlapon fellelt adatok szerint – az UKK pénzügyi vezetőjeként tevékenykedett. Az, hogy szakirányú mesterfokozatú szakképzettséggel, annak felhasználásával teljesített és egyben az intézmény alaptervekenységének megfelelő minimum öt éves szakmai gyakorlattal rendelkezik-e, illetve végez-e kiemelkedő szakmai vagy szakirányú tudományos tevékenységet az előterjesztésből – amely még a kötelezően alkalmazandó jogszabályok címét sem tartalmazza – nem állapítható meg. A hiányos előterjesztésből nem ismerhető meg továbbá Halászné Rácz Krisztina szakmai önéletrajza, részletes szakmai és vezetési programja és még utalás szintjén sem derül ki információ a cselekvőképességéről, büntetlen előéletéről, az adott tevékenység végzésétől való eltiltás kizártságáról, végzettségéről, így nem határozható meg, hogy megfelel-e a Kultv. és az EMMI rendelet vonatkozó rendelkezései által támasztott elvárásoknak.

Megjegyzendő, hogy bár az előterjesztés fogalmát az Möt. és az SZMSZ sem definiálja, ugyanakkor a gyakorlatban azzal szemben is általános tartalmi követelményként határozható meg az érdekeltek számára világos megfogalmazás, annak érdekében, hogy az alkalmas legyen a tárgykör valóságghú

bemutatására, megfelelő következtetések levonására, az indokolt eltérő álláspontok, illetve a reális döntési alternatívák felvázolására és így racionális, megalapozott és felelősségteljes testületi döntés meghozatalára.

Az azonban – e tartalmi elemek hiányában is – egyértelműen rögzíthető, hogy Halászné RácZ Krisztinával ügyvezetői munkakörre vonatkozóan, 176 napra, pályázati eljárás lefolytatása nélküli munkaszerződés-kötés, illetve módosítás sérti az EMMI rendelet 5. § (1)-(5) valamint (9) bekezdésében és 6. §-ában foglaltakat.

Mindezekre figyelemmel az Mötv. 134. § (1) bekezdése első mondatában foglaltak alapján felhívom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a jelen törvényességi felhívást, annak kézbesítésétől – azaz a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése alapján a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás (a továbbiakban: TFÍK) informatikai rendszerbe történő feltöltésétől – számított

30 napon belül

vizsgálja meg, és a törvényességi felhívásban részletezett megállapításokra tekintettel, a fennálló jogszabálysértő helyzetet – a 113/2024. (IV.25.) határozat hatályon kívül helyezésével és az abból következő munkajogi intézkedések egyidejű megtételével, valamint a Kultv. és az EMMI rendelet szabályozásának megfelelő pályázat kiírásával – szüntesse meg.

Kérem, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésükről, vagy egyet nem értésükről a Kormányhivatalt – a fent megadott határidőn belül – a TFÍK informatikai rendszeren keresztül – tájékoztatni szíveskedjenek.

Szükségesnek tartom jelezni, hogy az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond
helyett